

PERSMEDEDELING

21 mei 2015

Programma Beter Benutten moet zich nog bewijzen

Om de Nederlandse economie structureel te versterken is een goed functionerende infrastructuur van wegen, spoor- en vaarwegen en openbaar vervoer nodig. De minister van Infrastructuur en Milieu (IenM) heeft in dat verband in 2011 aangegeven dat de bereikbaarheid in Nederland de komende jaren onder druk komt te staan. Om die reden heeft zij ingezet op het programma Beter Benutten. Daarmee wil het Rijk, samen met decentrale overheden en het bedrijfsleven, via innovatieve oplossingen de files in de drukste gebieden van het land met 20% reduceren en daar de groei op het spoor mogelijk maken. Beter Benutten is een samenwerkingsprogramma, waaraan het Rijk tot en met 2023 maximaal € 794 miljoen bijdraagt en de decentrale overheden plus bedrijfsleven ten minste € 300 miljoen. In twaalf regio's in Nederland zijn voor de periode 2012-2014 eerste afspraken gemaakt over het programma. Eén van die regio's is Noord-Brabant, waarvoor het programma Beter Benutten Brabant is opgesteld.

Gelet op het financieel en maatschappelijk belang van het programma hebben de Algemene Rekenkamer en de Zuidelijke Rekenkamer in 2014 onderzoek gedaan naar het programma Beter Benutten. Met het onderzoek wilden de beide rekenkamers bovendien nagaan of er aandachtspunten geformuleerd kunnen worden voor het vervolg op het programma, waartoe in 2014 is besloten.

De Algemene Rekenkamer concludeert naar aanleiding van haar onderzoek dat het lastig is om vast te stellen in welke mate het programma zijn doel bereikt. Dit komt omdat de effectmeting beperkingen kent, de gemeten effecten niet altijd aan het programma zijn toe te schrijven en omdat niet de afname van files wordt gemeten, maar het verminderen van reistijdverlies. Ook de rapportage van de minister aan de Tweede Kamer over deze beperkingen en over de voortgang van het programma kan volgens de Algemene Rekenkamer beter. Ten slotte concludeert de Algemene Rekenkamer dat het gekozen financieringssysteem met bijbehorend verantwoordingsregime niet bij het programma past.

De aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer hebben betrekking op het verbeteren van de informatievoorziening aan de Tweede Kamer, het daarbij ook duidelijk maken van de beperkingen van de meting en het programma en het zorgvuldig afwegen van de aansturing, informatievoorziening en financiering zodat deze logisch uit elkaar voortvloeien en in balans zijn.

Voor wat betreft het Brabantse deel van het programma constateert de Zuidelijke Rekenkamer dat het programma in zeer korte tijd is opgezet en vormgegeven. Vanwege de tijdsdruk en eisen van IenM is het programma vooral samengesteld uit afzonderlijke projecten die al in de pijplijn zaten en binnen reeds bestaande provinciale programma's vallen. De rekenkamer concludeert dat dit de overzichtelijkheid niet ten goede is gekomen. Wel heeft het programma bijgedragen aan de versnelling van projecten.

De Zuidelijke Rekenkamer ziet vooral in de uitvoering mogelijkheden voor verbetering. Zo concludeert de rekenkamer dat de provincie Noord-Brabant op dit moment slechts zeer beperkt inzicht heeft in de voortgang van de daadwerkelijke prestaties. Ook heeft de provincie vrijwel geen zicht op de uitputting van de voor die prestaties benodigde middelen. Daarnaast beschikt ze niet over adequate sturingsmogelijkheden. De informatie die verzameld wordt over de voortgang van projecten is van onvoldoende kwaliteit om Provinciale Staten aan de hand hiervan goed te informeren. Met de thans ter beschikking gestelde informatie is het voor zowel Gedeputeerde als Provinciale Staten niet mogelijk om hun taak goed uit te kunnen voeren.

De aanbevelingen van de Zuidelijke Rekenkamer voor het vervolg van het programma Beter Benutten Brabant hebben betrekking op de selectie van projecten en de verbetering van sturingsmogelijkheden. Daarnaast moet volgens de rekenkamer extra aandacht gegeven worden aan de informatievoorziening - zowel ten behoeve van GS als PS - als aan de (beperkingen van de) effectmeting.

In hun reactie op het onderzoek hebben Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant aangegeven dat zij, in lijn met de conclusies en aanbevelingen van de rekenkamer, erkennen dat verbeteringen nodig zijn en dat zij willen werken aan een striktere beheersing en betere sturing van de uitvoering van de maatregelen.

De Algemene Rekenkamer heeft haar bevindingen inzake het programma Beter Benutten op 20 mei 2015 aan de Tweede Kamer aangeboden. Op dezelfde datum heeft de Zuidelijke Rekenkamer haar rapport *Programma Beter Benutten Brabant* gepubliceerd.

Voor meer informatie:

De heer P.W.M. de Kroon, tel. 040 232 93 35 of 06 1830 3489

e-mail pdekroon@zuidelijkerekenkamer.nl